

مصاحبه با خبرنگار تایم مالی در خلیج فارس

پاسخ به پرسشهای خانم کاتلین اوانز خبرنگار تایم مالی در خلیج فارس از آقای مهندس بازرگان رهبر نهضت آزادی ایران

س ۱- آیا تأیید می‌کنید که تنها در صورت تأمین شرایط دهگانه‌ای که در بیانیه مصاحبه مطبوعاتی خود آورده‌اید در انتخابات ریاست جمهوری شرکت خواهید کرد؟

ج ۱- همانطور که در بیانیه فوق‌الذکر آمده است ما شرکت در انتخابات ریاست جمهوری را حق و وظیفه خود می‌دانیم ولی زمانی احقاق این حق و انجام این وظیفه امکان‌پذیر است که شرایطی که در آن بیانیه آمده است، تأمین شود.

س ۲- آیا فکر نمی‌کنید حتی در صورتیکه شرایط انتخابات به صورت ایده‌آل نباشد و طرفداران شما با مشکلات امنیتی روبرو شوند بهتر است باز هم شما در انتخابات ریاست جمهوری شرکت کنید؟ زیرا در این صورت برای رأی‌دهندگان امکان انتخاب خواهد بود و طبیعتاً اختناق حاکمیت بهتر آشکار خواهد شد و سود بیشتری از عدم شرکت به دست خواهد آمد. به نظر می‌رسد امتناع از مشارکت در انتخابات یک ژست منفی است لطفاً توضیح دهید.

ج ۲- به نظر ما شرکت در انتخابات زمانی مفید است که بتواند حق حاکمیت مردم و مشارکت مؤثر آنان در سرنوشت خود را تأمین کند و این در زمانی ممکن است که حاکمیت به میثاقی که میان دولت و ملت بسته شده است یعنی قانون اساسی پایبند باشد. پایبندی این میثاق درخواست تأمین آزادی، امنیت و امانت و در شرایط مزاحمت، ممانعت و جو وحشت نهضت آزادی ایران نخواهد توانست نظرات خود را به اطلاع عموم مردم برساند و اگر تقلبی در انتخابات صورت گرفت رأی‌دهندگان را از ماجرا مطلع سازد. نتیجتاً حاکمیت فرصت خواهد یافت اولاً جو تبلیغاتی را یکطرفه به نفع نامزدهای خود پیش ببرد و ثانیاً پس از برگزاری انتخابات نتایج آراء اعلام شده را دلیلی بر موافقت مردم با سیاستهای خود قلمداد نموده ادعای مشروعیت بنماید.

س ۳- آیا نهضت آزادی ایران به ولایت فقیه معتقد است؟

ج ۳- نهضت آزادی به قانون اساسی جمهوری اسلامی رأی مثبت داده و حفظ و حراست و دفاع از آن را تا زمانی که از مجاری قانونی دچار تغییر و یا ترمیم نشده است جزء وظایف خود می‌داند. اختیاراتی که برای مقام رهبری در قانون اساسی تعیین شده است مورد قبول نهضت آزادی ایران است.

س ۴- آیا نهضت آزادی ایران با نقش داشتن روحانیت در امور سیاسی مخالف است؟ نظر شما در مورد آیت‌الله خمینی چیست؟ آیا فکر می‌کنید ایشان از افکار عمومی ملت بدور مانده‌اند یا از عمق احساسات مردم نسبت به جنگ بی‌اطلاعتند و یا راه‌حل را در ساکت نگه‌داشتن مخالفین جنگ می‌دانند؟

ج ۴- نهضت آزادی ایران روحانیت را مانند سایر طبقات ذیحق می‌داند که در مواردی که دانش، تجربه و تخصص آنان است فعالیت داشته باشند ولی معتقد نیست که روحانیت به دلیل روحانی بودن در کارهایی که وارد نیست دخالت کند. در مورد پرسش‌های مربوط به رهبر انقلاب باید بگوئیم که پاسخ به

آنها با اطلاعات و امکانات محدودی که در اختیار نهضت است کار آسانی نیست.

۵۳- در مورد اقدام مربوط به زندانی کردن برخی آیت‌الله‌ها چه می‌گویید آیا فکر می‌کنید این آقایان نقشی در آینده خواهند داشت؟

ج ۵- زندانی نمودن و یا محدود ساختن آزادی قانونی افرادی که در دادگاه صالحه محکوم نشده باشند خلاف قانون اساسی است و در نتیجه مورد قبول نهضت آزادی ایران نیست.

س ۶- به نظر شما راه حل شرافتمندانه برای پایان جنگ چیست؟ آیا صلح امکان‌پذیر است؟ آیا فکر می‌کنید جنگ باید بلافاصله پایان پذیرد؟ تعداد قربانیان جنگ چند نفر بوده‌اند؟

ج ۶- ما نظرات خود را به طور تفصیلی در نشریه «تحلیلی پیرامون جنگ و صلح» داده‌ایم و در اینجا نمی‌توانیم چیزی که قابل انتشار باشد بر آن بیفزاییم. البته نظرات جدید خود را نیز طی نامه‌ای خصوصی برای اعضاء شورای عالی دفاع فرستاده‌ایم. از تعداد قربانیان جنگ هم رقم دقیقی در دست نداریم.

س ۷- اگر نهضت آزادی ایران در انتخابات ریاست جمهوری شرکت نکند آینده آن چه خواهد شد؟ استراتژی آینده شما چیست؟

ج ۷- صرفنظر از شرکت یا عدم شرکت در انتخابات ریاست جمهوری، نهضت آزادی ایران به وظیفه سنگین خود در راه بیدار ساختن مردم، دعوت آنان به مشارکت در سرنوشت خود، دفاع از آزادی، استقلال و جمهوری اسلامی ادامه خواهد داد.

س ۸- اگر انتخابات ریاست جمهوری آزاد باشد آیا فکر می‌کنید شما برنده می‌شوید؟

ج ۸- صرفنظر از آنکه کاندیدای نهضت برنده یا بازنده باشد اگر انتخابات آزاد باشد، ملت ایران برنده خواهد بود و نهضت آزادی برنده شدن خود را در آزادی ملت می‌بیند.

س ۹- برنامه شما که در انتخابات ارائه خواهید داد چیست؟

ج ۹- ترجیح می‌دهیم این برنامه را پس از تأمین شرایط آزادی انتخابات ارائه دهیم.

س ۱۰- در باره نظر بیگانگان که جهاد اسلامی را با جمهوری اسلامی وابسته می‌دانند چه

می‌اندیشید آیا فکر می‌کنید این پروپاگاندا غربی است یا حقیقت دارد؟

ج ۱۰- همانطور که می‌دانید دولت ایران این مطلب را پروپاگاندا بیگانگان می‌داند. دلایل دیگری هم در دست ما نیست که موضعی خلاف دولت داشته باشیم.

س ۱۱- آیا فکر می‌کنید بزرگترین مسأله‌ای که دولت ایران در رابطه با مردم با آن روبروست

مسائل اقتصادی هستند یا سیاسی؟

این دو نوع مسأله چنان به هم گره خورده‌اند که نمی‌توان یکی را علت و دیگری را معلول خواند ولی می‌توان گفت دولت با مسائل اقتصادی فراوانی روبرو است که بسیاری از آنها ناشی از تصمیمات سیاسی نامناسب می‌باشد.

س ۱۲- نظر شما در مورد تظاهراتی که دو هفته قبل نه به عنوان اجابت دعوت بختیار بلکه به

عنوان نارضائی مخالفان صورت گرفت چیست؟

ج ۱۲- به نظر ما تظاهرات فوق نه کمیت قابل توجهی داشته و نه اینگونه تظاهرات می‌تواند نقش مؤثری در تحولات سیاسی ایران داشته باشد.